

«بخش سوم»

خدمات ارزی و سایر مبادلات ارزی بین المللی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲	الف - خرید ارز
۳	ب - فروش ارز
۱۴	ج - مقررات مربوط به حسابهای ارزی

خدمات ارزی و سایر مبادلات ارزی بین‌المللی

مقررات خرید ارز از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از ایرانی و خارجی توسط شعب داخلی و خارجی آن‌بانک و همچنین فروش ارز با بت خدمات ارزی و سایر مبادلات ارزی بین‌المللی بشرح زیر اعلام می‌گردد.

الف. خرید ارز

-۱- ارزهای قابل خرید توسط بانک مرکزی عبارتند از یورو، پوندانگلیس، دلارآمریکا، یمن‌ژاپن، فرانک سوئیس، درهم‌امارات متحده، ریال عربستان‌ سعودی، دلار کانادا، دینار بحیرین.

تبصره ۱- خرید ارزهای جهانرو و سایر ارزها در صورتیکه در آن‌بانک مصرف داشته باشند بلامانع است. ادارات بین‌الملل و یا خارجیه بانکها موظفند لیست ارزهای قابل خرید توسط شعب را تعیین و جهت اقدام به شعب ارزی ذیربیط ابلاغ نمایند.

تبصره ۲- خرید ارزهای انتقالی قابل وصول از طریق سیستم‌بانکی بین‌المللی از جمله حوالجات ارزی، چکهای مسافرتی، کارت‌های اعتباری و سایر ابزارهای معتر بانکی و موجودی حسابهای ارزی بدون هیچگونه محدودیتی مجاز می‌باشد.

تبصره ۳- خرید ارز به صورت اسکناس به هر میزان با رعایت قانون مبارزه با پولشویی و مقررات مربوط مجاز می‌باشد.

-۲- خرید ارز به حساب آن‌بانک می‌باشد و سود و زیان احتمالی نیز بعده آن‌بانک خواهد بود.

-۳- خرید و فروش ارز بین‌بانکها از محل ارزهای خریداری شده از بانک مرکزی، مجاز نمی‌باشد.

-۴- پرداخت هم‌ارز ریالی ارزهای خریداری شده توسط شعب خارج از کشور آن‌بانک در داخل کشور بلامانع است. در هر حال تسویه ریالی ارزهای خریداری شده توسط شعب مذکور بایستی در داخل کشور انجام گیرد.

-۵- خریدار از وزارت‌خانه‌ها، موسسات و شرکتهای دولتی، کلیه سازمانهای دولتی و شرکتهای تابعه و واپسیه به آنها، موسسات و شرکتهایی که شمول قانون برآنها مستلزم ذکر نام می‌باشد مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکت مخابرات ایران، شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (موضوع تبصره ماده ۵ قانون محاسبات عمومی کشور: شامل بنیاد پانزده‌خرداد، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، کمیته امداد امام خمینی(ره)، جمعیت هلال‌احمر، سازمان تامین اجتماعی، شورای انقلاب فرهنگی و موسسات و شرکتهای تابعه آنها...) موقول به آن است که بالاترین مقام و مسئول امور مالی دستگاه ذیربیط تایید نماید که ارزارائه شده جهت فروش بطور مستقیم و یا غیرمستقیم از محل ارز تخصیصی با نرخ کمتر از نرخ گواهی سپرده‌ارزی در سالهای قبل تامین نشده بلکه ارز مزبور نتیجه فعالیتهای مجاز اقتصادی که طبق ضوابط و مقررات انجام شده تحصیل گردیده است.

- ۶- خریدارزهایی که منشاء آنها از محل ارزهای تخصیصی ازسوی این بانک، چه بصورت مستقیم و چه بصورت غیرمستقیم می‌باشد مانند ارزهای حاصل از مطالبه وجه ضمانته و اعتبارات استادی و غیره، بایستی به نرخ ارز تخصیصی و بحساب این بانک صورت پذیرد.
- ۶-۱- خرید ارزهای حاصل از مطالبه وجه ضمانته که اعتبار استادی یا قرارداد مربوطه به نرخهای واریزname، گواهی سپرده ارزی، توافقی، حاصل از صادرات و نرخ روز می‌باشد به نرخ روز مطالبه وجه ضمانته و درمورد اعتبارات استادی با نرخهای فوق الذکر به نرخ روز خرید بلامانع است.
- ۷- در مواردیکه استرداد ارزهای مصرف نشده بموجب این دستورالعمل ضروری است (اموریت، فرصت‌های مطالعاتی و دانشجویی، تأمین ارز صادرکنندگان کالاهای غیرنفتی و خدمات فنی و مهندسی بابت خرید استناد مناقصه و تأمین هزینه‌های بازاریابی و همچنین بازرگانان و دارندگان کارت بازرگانی بابت تأمین هزینه‌های بازاریابی و ...) ارز مسترد شده به نرخ خرید روز استرداد، خریداری خواهد شد.

ب. فروش ارز

فروش ارز بابت مصارف مشروحه زیر طبق ضوابط اعلام شده بلامانع است:

- تبصره - تأمین وجوه ارزی بابت مصارف دستگاههای اجرایی که در ذیل اعلام گردیده از محل حساب ارزی آنان نیز بارعايت سایر مقررات بلامانع است.

۱- ارز مسافرتی

۱-۱- میزان ارز:

- ۱-۱-۱- فروش ارز مسافرتی مجموعاً یکبار در سال برای کلیه مقاصد به مسافرین هوایی، زمینی، ریلی و دریایی بمیزان ۳۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها به نرخ مبادله‌ای می‌باشد.
- تبصره ۱- فروش ارز مسافرتی به مسافرین با سن قانونی کمتر از ۱۲ سال امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره ۶- آن بانک می‌بایست پس از دریافت معادل ریالی مربوطه، به جای پرداخت ارز به متقاضی نسبت به صدور سند حسابداری/رسید که در متن آن مبلغ، نام و نام خانوادگی متقاضی، کد ملی، شماره تماس، شماره گذرنامه، آدرس و سایر اطلاعات مرتبط درج شده باشد، اقدام نموده و سند حسابداری / رسید مزبور که ممهور به مهر و امضای شعبه می‌باشد را به متقاضی تحويل نمایند. همچنین شعبه/باجه آن بانک مستقر در مبادی خروجی فرودگاه (پس از گیت خروجی)، در مقابل دریافت سند حسابداری/رسید مزبور نسبت به پرداخت ارز مسافری مربوطه اقدام و سند مزبور را ممهور به مهر "ارز مسافرتی در تاریخ ..... پرداخت گردید" خواهدنمود.

تبصره ۷- فروش ارز مسافرتی به ایرانیان مقیم خارج از کشور مجاز نمی‌باشد.

-۱-۲ مدارک موردنیاز:

گذرنامه معتبر جمهوری اسلامی ایران، بلیط مسافرت (اعماز یکسره یا دوسره) زمینی، ریلی، دریائی و هوائی (کاغذی و یا الکترونیکی "ممور به مهرآذانس هوایمایی")، ویزای کشور مقصد (در مورد کشورهایی که نیاز به ویزا دارند)، اصل فیش پرداخت عوارض خروج از کشور (به استثناء مسافران معاف از پرداخت عوارض) و تعهد کتبی مسافر مبنی بر خرید ارز مسافرتی فقط از یک منبع اعمماز بانک و یا صرافی مجاز. مدارک نیز به منظور نظارت بازرسان بانک می‌بایست در سوابق نگهداری شود.

-۱-۳ فروش ارز مسافرتی به زائرین عمره مفرده صرفاً از طریق بانک ملت و با ارائه لیست مشخصات زائران که توسط دفاتر سازمان حج و زیارت تائید شده باشد، بدون ارائه بلیط و گذرنامه بارعاایت بند ۱-۱ و تبصره‌های ذیل آن (حسب مورد) بلامانع است.

تبصره ۸- چنانچه متقاضی جهت سفر قبلی ارز دریافت کرده باشد پرداخت ارز مسافرتی جدید، منوط به حصول اطمینان از مسافرت وی به خارج از کشور بابت ارز دریافتی می‌باشد.

-۲- ارز درمانی

-۲-۱ فروش و انتقال ارز درمانی و هزینه اقامت برای بیماران آزاد حداقل تا ده هزار دلار با ارایه تاییدیه و برآوردهزینه مرکز درمانی خارج از کشور و همچنین تایید و تشخیص کتبی

پژوهش متخصص معالج داخلی که در آن ضرورت ادامه معالجه در خارج از کشور و میزان ارز مورد نیاز در آن درج شده باشد منوط به اخذ وثیقه به میزان %۳۰ هم ارز ریالی ارز پرداخت شده به نرخ مبادله‌ای بلامانع است. بدینهی است آزاد سازی وثیقه دریافتی نیز پس از ارایه استناد ذکر شده در بند ۲-۴ ذیل امکان پذیر خواهد بود.

- تعیین نوع وثیقه و ضرورت پرداخت بصورت نقدی به تشخیص آن بانک می باشد.
- فروش/انتقال ارز درمانی برای مبالغ بیش از ده هزار دلار با تایید شورای عالی پژوهشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی که در آن ضرورت ادامه معالجه، میزان ارز موردنیاز جهت درمان و همچنین مدت اقامت تعیین گردیده باشد، به نرخ رسمی بلامانع است. ضمناً کمیسیونهای پژوهشکی دانشگاهی مجاز به ارائه تأییدیه دراین خصوص نمی باشند.
- ارز درمانی در صورت تصريح شورای عالی پژوهشکی و می باشد به حساب موسسه درمانی واریز گردد. همچنین از کل مبلغ ارز درمانی ، پرداخت ارز بصورت اسکناس تا سقف مبلغ ده هزار دلار توسط آن بانک بلامانع بوده و برای پرداختهای نقدی بیش از مبلغ مذکور، کسب مجوز از بانک مرکزی الزامی است.
- جهت انجام هر یک از پرداختهای فوق اخذ تعهدکتبی از بیمار و یا همراه وی مبنی بر ارائه استناد و مدارک معالجه که به تایید نمایندگی جمهوری اسلامی ایران درکشور محل معالجه رسیده باشد، حداقل ۶ ماه پس از دریافت ارز، الزامی است .
- فروش ارز، باست اقامت بیمار و همراه، روزانه برای هر نفر حداقل یکصد دلار تعیین می گردد.
- فروش و انتقال ارز بابت هزینه درمان ماموران ثابت وزارتتخانه‌ها، سازمانها و موسسات دولتی و افراد تحت تکفل آنان با ارائه تقاضای دستگاه ذیربطری با امضاء ذیحسابی یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه مربوطه به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۳- ارز ماموریت

- پرداخت ارز ماموریت بصورت غیرثابت و ثابت (کوتاه و بلندمدت) بصورت سوردی و یا تنخواه بالرائه تقاضای وزارتتخانه‌ها، سازمانها/ مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای وابسته و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی (طبق فرم‌های پیوست شماره ۱-الف و ۱-ب حسب‌مورد) با امضاء ذیحسابی یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه ذیربطری به نرخ مبادله‌ای بلامانع می باشد.
- درمورد پرداخت ارز ماموریت غیرثابت (بصورت کوتاه‌مدت) لازم است تصویر مصوبه هیات نظارت بر سفرهای خارجی کارکنان دولت بضمیمه پیوست شماره "۱-الف" از مقاضی دریافت و در سوابق مربوط نگهداری شود.

۴- امور دانشجویی

- ۴-۱ فروش، انتقال/پرداخت ارز دانشجویان بورسیه با ارائه درخواست وزارتین علوم، تحقیقات و فن آوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با امضاء ذیحسباب یا مدیر امورمالی و معاونت مربوطه هریک از وزارتاخانه ها (حسب مورد) به نرخ رسمی بلامانع است.
- ۴-۲ فروش و انتقال ارز بابت شهریه دانشجویان آزاد خارج از کشور از مقطع فوق لیسانس به بالا با ارائه درخواست متقاضی در مقابل تایید وزارتاخانه ذیربط (علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) مبنی بر شاغل به تحصیل بودن دانشجو در خارج از کشور و ارائه صورتحساب دانشگاه مربوطه بمیزان مبلغ مندرج در آن و حداکثر در سقف پانزده هزاردلار سالانه دروجه مؤسسه/دانشگاه ذیربط باعلام کتبی متقاضی مبنی بر صحبت هزینه انتقال یافته به نرخ مبادله ای بلامانع است. تأییدیه های فوق الذکر وزارتاخانه های مذکور می تواند بدون ذکر نام بانک / شعبه مربوطه صادر گردد.
- تیصدره ۱- در صورت عدم امکان انجام حواله و ضرورت پرداخت نقدی به تشخیص آن بانک، اخذ تعهد کتبی از دانشجو و یا خانواده او مبنی بر ارایه تأییدیه دانشگاه مربوطه در این خصوص (اعلام میزان ارز دریافت شده از دانشجو) که اصالت و اعتبار آن توسط نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل تحصیل تایید شده باشد، ظرف مهلت حداکثر ۶ ماه از تاریخ پرداخت وجه الزامی است.
- تیصدره ۲- در صورت عدم امکان ارایه تأییدیه وزارتاخانه ذیربط در مورد دانشجویانی که در مرحله ورود به اولین ترم تحصیلی خود می باشند اخذ وثیقه از دانشجو و یا خانواده وی به میزان ۳۰٪ هم ارز ریالی ارز پرداخت شده به نرخ مبادله ای بلامانع است. آزاد سازی وثیقه مزبور موكول به ارایه تأییدیه وزارتاخانه ذیربط مبنی بر شاغل به تحصیل بودن دانشجو و یا تأییدیه دانشگاه محل تحصیل دانشجو درخصوص اعلام میزان ارز دریافت شده که اصالت و اعتبار آن توسط نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل تحصیل تأیید شده باشد ظرف مهلت ۶ ماه از تاریخ پرداخت وجه خواهد بود. ضمناً تعیین نوع وثیقه به تشخیص آن بانک می باشد.
- ۴-۳ فروش ، انتقال / پرداخت ارز بابت هزینه های اقامت دانشجویان آزاد به میزان حداکثر ماهیانه معادل هزار دلار برای هر نفر و برای هر عضو خانواده ماهیانه حداکثر پانصد دلار به نرخ مبادله ای بلامانع است.
- ۴-۴ برای پرداخت های فوق (موضوع بنده های ۴-۲ و ۴-۳)، تایید وزارتاخانه ذیربط می باشد در هر سال تمدید شود .

۵- فروش ارز بابت فرصتهای مطالعاتی و هزینه‌های درمانی اعضای هیئت‌علمی

-۵-۱ فروش، انتقال /پرداخت ارز بابت فرصتهای مطالعاتی با ارائه درخواست دانشگاهها و یا مؤسسات آموزشی وابسته به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بالامضای ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزشی مزبور به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

-۵-۲ فروش، انتقال /پرداخت ارز بابت هزینه‌های درمانی (شامل هزینه بیمه و درمان) اعضای هیئت علمی (و خانواده آنها) که به فرصت مطالعاتی اعزام شده‌اند با تایید ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزشی مربوطه به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۶- انتقال ارز بابت حق عضویت و حق ثبت‌نام در سازمانها و مجامع بین‌المللی و محافل علمی و هزینه چاپ مقالات علمی

وزارت‌تخانه‌ها، سازمانها/ مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با ارائه درخواست توسط دستگاه ذیربط با امضاء ذیحسابی یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه مربوطه به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۷- هزینه شرکت در نمایشگاه‌های خارج از کشور

فروش و انتقال ارز جهت برپایی و شرکت در نمایشگاه‌های خارج از کشور با تایید سازمان توسعه تجارت ایران به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۸- فروش/ انتقال حق الوکاله در رابطه با دعاوی خارجی

فروش/ انتقال حق الوکاله دعاوی خارجی و سایر هزینه‌های حقوقی در صورت ارائه تاییدیه دفتر مرکز امور خدمات حقوقی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران که در آن مبلغ حق الوکاله و موسسه خارجی مورد نظر قید گردیده در وجه حساب اعلام شده توسط آن دفتر به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۹- بابت اصل و سود سرمایه‌گذاری خارجی

فروش و انتقال ارز بابت اصل و سود سرمایه‌گذاری‌های خارجی با تایید سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۱۰- بابت کارمزدها

فروش ارز بابت کارمزد آندسته از اعتبارات اسنادی وارداتی که تأمین آن بعهده خریدار می‌باشد باعلام بانک کارگزار و همچنین فروش ارز بابت کارمزد حواله‌ها و ضمانتنامه‌های ارزی به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۱- هزینه دفاتر خارج از کشور

فروش، انتقال ارز بابت هزینه دفاتر خارج از کشور وزارت‌خانه‌ها، سازمانها/ مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای وابسته، سفارتخانه‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با امضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۲- هزینه اجاره و اشتراک شبکه‌های اطلاعاتی (اینترنت، رویتر و ...)

فروش و انتقال ارز به درخواست وزارت‌خانه‌ها، سازمانهای دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با امضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی دستگاه مربوطه به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۱۳- هزینه برگزاری همایش‌های بین‌المللی

فروش، انتقال / پرداخت ارز به درخواست وزارت‌خانه‌ها، سازمانها/ مؤسسات و شرکتهای دولتی و واحدهای وابسته و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با امضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۴- هزینه انجام آزمایش‌های علمی و فنی، انتشار آگهی در خارج از کشور و دریافت گواهی‌های بین‌المللی (استاندارد، کیفیت و ...)

فروش و انتقال ارز بدرخواست وزارت‌خانه‌ها، سازمانها/ مؤسسات و شرکتهاي دولتی و واحدهای وابسته و نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی با مضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۵- هزینه خرید امتیاز پخش فیلم و دریافتهای ماهواره‌ای و ارتباطی

- ۱۵-۱ فروش و انتقال ارز با بت خرید امتیاز پخش فیلم بدرخواست یا تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران و شرکتها و واحدهای وابسته به آنها با مضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.
- ۱۵-۲ فروش و انتقال ارز با بت دریافتهای ماهواره‌ای و ارتباطی بشرط تایید سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران و یا وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (حسب مورد) با مضاء ذیحساب یا مدیر امور مالی و معاونت اداری و مالی متقاضی به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

۱۶- فروش ارز با بت هزینه‌های سوخت، ناویری، هندلینگ، لندینگ، حقوق خدمه خارجی و حق بیمه شرکتهاي هوایمایی ایرانی

- ۱۶-۱ فروش و انتقال ارز با بت هزینه‌های سوخت، ناویری، هندلینگ، لندینگ و حقوق خدمه خارجی پس از اخذ تعهد از مدیر عامل و مدیر امور مالی شرکت هوایمایی ایرانی اعم از دولتی و غیردولتی، مبنی بر ارائه صورتحسابهای مربوطه طرف ششم ماه به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.
- ۱۶-۲ فروش و انتقال ارز با بت حق بیمه هوایما به شرکتهاي فوق الذکر در مقابل ارائه صورتحساب شرکت بیمه به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۷- فروش و انتقال ارز با بت هزینه‌های شرکتهاي بیمه ایرانی

فروش و انتقال ارز با بت هزینه‌های بیمه انکایی، حق بیمه‌های قابل برگشت به بیمه‌گزار یا سایر هزینه‌هایی که الزام در پرداخت ارز را به مرأه داشته باشد، با تایید بیمه مرکزی ایران به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۱۸- فروش ارز به شرکتهای منتخب برای اعزام زایرین به عمره مفرد و عتبات عالیات(عراق)

فروش ارز به نرخ مبادله‌ای به شرکتهای معرفی شده از سوی سازمان حج و زیارت بالامانع ذیحساب یا مدیرامورمالی و معاون اداری و مالی سازمان به منظور فوق بلامانع است. پس از شش ماه از تاریخ فروش ارز تایید بالاترین مقام شرکت خریدار ارز مبنی بر هزینه نمودن مبلغ بهمراه ارسال لیستی از هزینه‌های بعمل آمده برای تسویه حساب ضروری می‌باشد.

۱۹- هزینه ثبت نام جهت شرکت در آزمونهای بین‌المللی از جمله IELTS ، GRE,TOEFL در داخل کشور بوگزار می‌گردد

فروش و انتقال ارز با درخواست کتبی متقاضی و ارائه تأییدیه از سوی سازمان سنجش آموزش کشور به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

۲۰- فروش ارز جهت بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی (دولتی و خصوصی)، فاینانس غیر خود گردان ، بانک توسعه و تجارت (اکو)، بانک جهانی و بانک توسعه اسلامی

فروش ارز جهت بازپرداخت تسهیلات اعطایی به تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی (دولتی و خصوصی) و بانک توسعه و تجارت (اکو) به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

فروش ارز جهت پرداخت اقساط اعتبارات استادی فاینانس غیر خودگردان به نرخ مبادله‌ای بلامانع می‌باشد.

فروش ارز جهت پرداخت اقساط اعتبارات استادی فاینانس خود گردان مقدور نبوده و وجه اقساط مربوطه می‌باشد از محل ارز متقاضی تأمین گردد.

فروش و انتقال ارز بابت بازپرداخت اصل و سود وامهای دریافتی (شامل وامهای بانک جهانی و بانک توسعه اسلامی) با تایید سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران به نرخ مبادله‌ای بلامانع است.

ج. مقررات مربوط به حسابهای ارزی

از تاریخ اجرای این دستورالعمل بحث منشاء داخلی و خارجی ارز منتفی بوده و همه حسابها اعم از جاری و سپرده تحت عنوان کلی حساب ارزی طبقه‌بندی می‌گردند و سود حسابهای سپرده نیز بصورت ارزی و بر مبنای نرخهای بین‌المللی توسط آن بانک تعیین و در سررسید قابل پرداخت می‌باشد.

۱- افتتاح حسابهای ارزی برای کلیه دستگاههای موضوع ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

- افتتاح حساب جاری ارزی صرفاً در شعب بانکهای دولتی داخل کشور با رعایت ضوابط مربوطه و نیز موارد ذیل بلامانع است:

۱-۱- ارائه درخواست گشایش حساب بهمراه فرم تکمیل شده مربوطه (پیوست شماره ۴) و معرفی حداقل دو امضاء مجاز برای استفاده از حساب توسط بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذیربطری.

۱-۲- ارائه مجوز خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی درمورد دستگاههای موضوع ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره ۱- دستگاههای مجبور مجاز به واریز و استفاده از ارزهایی که بصورت مستقیم و یا غیرمستقیم از محل سهمیه ارزی که سالهای قبل به آنها تخصیص داده شده نمی‌باشند. ارزهای مذکور را بایستی با نزد تخصیصی به این بانک بفروشند.

تبصره ۲- استفاده از حساب در هر مورد منوط به رعایت مقررات هر مصرف می‌باشد. بطور مثال چنانچه دریند مربوط به "شرح وجوهی که از حساب برداشت می‌شود" واردات کالا مجاز شده باشد انجام این امر منوط به طی مراحل ثبت‌سفارش در وزارت بازرگانی و گشایش اعتبار استادی از محل حساب بارعایت مقررات و ضوابط مربوطه می‌باشد.

تبصره ۳- افتتاح حساب ارزی اعم از جاری و مدت‌دار در خارج از کشور بنام دستگاههای موضوع ماده مذکور منوط به اخذ مجوز از این بانک می‌باشد.

تبصره ۴- افتتاح حساب ارزی مدت‌دار نزد شعب بانکهای داخل کشور بنام دستگاههای موضوع ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مجاز نمی‌باشد.

۱-۳- آن بانک مکلف است حداکثر یک هفته پس از افتتاح حساب، مرتب را بهمراه تصویر فرم تکمیل شده جهت اطلاع به اداره سیاستهای مقررات ارزی این بانک ارسال نماید.

۲- افتتاح حسابهای ارزی بنام اشخاص حقیقی و حقوقی

-۲-۱ شرایط افتتاح

- الف- افتتاح حسابهای ارزی بنام کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی بلامانع است.
- ب- افتتاح حسابهای ارزی به ارزهای (یورو، پوندانگلیس، دلار آمریکا،ین ڈپن، فرانک سوئیس، درهم امارات متحده، ریال عربستان سعودی، دلار کانادا، دینار بحرین) امکانپذیر می باشد.
- تبصره: استفاده از سایر ارزها جهت افتتاح حسابهای ارزی بنا به تشخیص و صلاحیت آن بانک بلامانع می باشد.
- ج- متقاضی افتتاح حسابهای ارزی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی بایستی واجد شرایط افتتاح حسابهای ریالی باشند.

۳- انواع حسابها

حسابهای ارزی به یکی از صور زیر قابل افتتاح می باشد:

- ۳-۱ حسابهای قرض الحسن پس انداز ارزی
- ۳-۲ حسابهای قرض الحسن جاری ارزی
- ۳-۳ حسابهای ارزی سرمایه گذاری مدت دار

۴- حداقل مانده حسابها و حداقل نرخ سود

حسابهای ارزی یادشده هر یک مشمول حداقل خاص قابل قبول برای افتتاح و سود متعلقه مربوط به خود به شرح زیر می باشند:

- ۴-۱ حداقل قابل قبول برای افتتاح و مانده حسابهای قرض الحسن پس انداز، قرض الحسن جاری و حساب ارزی سرمایه گذاری مدت دار توسط هر بانک تعیین می گردد.
- ۴-۲ سودارزی توسط بانکها متناسب با بازدهی بکار گیری این منابع تعیین و بر مبنای روایه های متداول در بازارهای بین المللی بصورت ارزی قابل پرداخت خواهد بود.
- ۴-۳ به دارندگان حسابهای قرض الحسن پس انداز و جاری ارزی سود تعلق نمی گیرد.
- ۴-۴ شرکت دارندگان حساب قرض الحسن پس انداز ارزی در صورت دارابودن شرایط در قرعه کشی بلامانع است.

تبصره: به سپرده های ارزی بامنشاء داخلی قبلی (مفتوحه تا پایان سال ۸۰) نیز تا پایان سررسید سود ریالی به نرخ رسمی قابل پرداخت می باشد لیکن در سررسید، سپرده گذاری با شرایط جدید امکانپذیر است.

۵- نحوه استفاده از حسابهای ارزی و حواله‌های ارزی وارد و ارز نقدی

- ۱- نقل و انتقال ارز از محل حسابهای ارزی و نیز صدور حواله‌های ارزی از محل این حسابها به خارج از کشور مانع ندارد.
- ۲- واریز وجه حواله‌های ارزی وارد به حسابهای ارزی بلامانع است.
- ۳- صدور حواله‌های ارزی به خارج از کشور از محل حواله‌های ارزی وارد در وجه ذینفع یا غیر آن مانع ندارد.
- ۴- پرداخت اسکناس از محل حواله‌های ارزی وارد به ذینفع یا غیر آن در حد مقدورات و از محل منابع ارزی آن بانک بلامانع است.
- تبصره:** چنانچه متقاضیان با پرداخت نقود بیگانه (تصویرت نقدی) نسبت به گشایش حساب و یا واریز وجه به حسابهای مفتوحه قبلی اقدام نمایند در صورت تقاضای برداشت از حساب، بانکها موظفند وجه مذکور را عیناً به ارز وصول شده و یا سایر ارزهای جهانی و از محل منابع ارزی آن بانک با موافقت متقاضی به حساب وی واریز و یا پرداخت نمایند. در این رابطه تأکید می‌نماید اخذ هر گونه تعهد از مشتریان مبنی بر پرداخت ارز در حد مقدورات یا معادل آن به ریال به نرخ رسمی در خصوص اینگونه حسابها ممنوع است
- ۵- پرداخت نقدی از محل حسابهای ارزی و حواله‌های وارد به اشخاص ثالث بدرج مراتب درگذرنامه بمنتظر خروج ازکشور یا انتقال آن بلامانع می‌باشد.
- ۶- حواله‌های ارزی وارد در صورت درخواست دارنده حواله مبنی بر تبدیل به ارز دیگری، با درنظرگرفتن نرخ خرید ارز موضوع حواله در روز مراجعته ذینفع حواله به ریال تبدیل و چنانچه ذینفع حواله درخواست استفاده از وجه حواله بصورت ارز از قبیل واریز به حساب ارزی، صدور حواله، چک بانکی، چک مسافرتی و یا دریافت ارز بصورت اسکناس را داشته باشد، معادل ریالی حاصله به نرخ فروش ارز روز مراجعته مجدداً به ارز مورددخواست تبدیل و در اختیار ذینفع قرار گیرد.
- ۷- ورود و خروج ارزهای مجاز اشخاص از طریق سیستم بانکی به هرمیزان مجاز می‌باشد.

- ۵-۸ ورود ارز توسط هر مسافر از خارج و یا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی به سرزمین اصلی به صورت اسکناس تا سقف پنج هزار دلار و یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می‌باشد. برای ورود اسکناس بیش از پنج هزار دلار، مسافر باید در مبادی ورودی اظهارنامه ارزی تکمیل و اطلاعات مربوطه نیز توسط بانک ثبت گردد.
- ۵-۹ خروج اسکناس به خارج از کشور (از سرزمین اصلی) و یا مناطق آزاد تجاری-صنعتی تا سقف پنج هزار دلار و یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می‌باشد خروج بیش از میزان تعیین شده موکول به ارایه اظهارنامه ارزی (موضوع بند ۵-۸) و یا علامه بانکی مربوط (و یا هر سند بانکی که مبین پرداخت وجه بصورت اسکناس از محل حساب ارزی و یا فروش ارز باشد) توسط مسافر خواهد بود.
- ۵-۱۰ واریز نقدی به حساب ارزی و یا حواله آن حداقل تا سقف پنج هزار دلار بلا مانع می‌باشد. همچنین واریز نقدی به حساب ارزی و یا حواله آن بیش از سقف پنج هزار دلار مشروط به رعایت قانون مبارزه با پولشویی و مقررات مربوط بلا مانع است.
- ۵-۱۱ ضوابط و دستورالعملهای مربوط به حسابهای ارزی مشمول حسابهای ارزی مفتوحه بین بانکی نمی‌گردد و اینگونه حسابها از اجرای این دستورالعملها مستثنی هستند.

شماره: ۶۰/۱۰۲۲
تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

* «پیوست‌ها»

*
بجز پیوستهای ۱ و ۴ بقیه پیوستها عیناً جایگزین گردد.

«بیوست شماره ۱ - "الف"»
«بسم‌الله تعالیٰ»

بانک

شعبه

عطف به مصوبه شماره ۱۳۸۳/۵/۱۸ مورخ ۱۴۰۰/۵/۲۸ هـ هیأت محترم وزیران خواهشمند است با عنایت به مشمول بودن این وزارت/سازمان/شرکت/و..... (نام برده شود) بر رعایت و اجرای مصوبه مزبور دلار ارز ماموریت به نسبت به فروش معادل آقای/خانم مامور این دستگاه اقدام فرمائید. تاکید می‌شود که کلیه ضوابط و مقررات موجود در این رابطه رعایت و اجرا گردیده است و مسئولیت تسویه حساب نهایی با مامور اعزامی، بر عهده این دستگاه بوده و نسبت به تحويل ارز مزاد به آن بانک اقدام خواهد شد. ضمناً:

الف) □ در اجرای مصوبه فوق الذکر هیأت محترم وزیران بیوست تصویر مجوز شماره مورخ هیأت محترم نظارت بر سفرهای خارجی کارکنان که بعنوان مأموریت غیر ثابت تلقی شده جهت ضبط در سوابق تقدیم می‌گردد.

ب) □ با توجه به استثنایات تصریح شده در مصوبه فوق الذکر هیأت محترم وزیران (ماده ۱۱) ضرورتی به اخذ مجوز از هیأت محترم نظارت بر سفرهای خارجی کارکنان نبوده و مسئولیت و تبعات ناشی از آن را می‌پذیرد.

معاونت اداری و مالی

ذیحساب و مدیر امور مالی

«پیوست شماره ۱ - "ب"

«بسم‌الله تعالیٰ»

بانک

شعبه

خواهشمنداست نسبت به فروش معادل
دار ارز
ماموریت به آقای/خانم
ماموراین شرکت/نهاد/و... (نامبردهشود)

اقدام فرمائید. تاکید می‌شود که کلیه ضوابط و مقررات مربوط در این رابطه رعایت و
اجرا گردیده است و مسئولیت تسویه حساب نهایی با مامور اعزامی، با این دستگاه
بوده و نسبت به تحويل ارز مازاد به آن بانک اقدام خواهد شد.

ضمناً این دستگاه ملزم به رعایت مصوبه شماره ۲۰۸۶۰/ت/۲۹۷۲۸ هـ مورخ
۱۳۸۳/۵/۱۸ هیأت محترم وزیران نمی‌باشد و مسئولیتهای قانونی و مبادره را
می‌پذیرد.

ذیحساب و مدیر امور مالی   معاونت اداری و مالی

شماره: ۶۰/۱۰۲۲
تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

«پیوست شماره ۲»

«بسم الله تعالى»

فرم درخواست مربوط به اشخاص حقوقی متقاضی خریدارز

شماره ثبت:

نام شرکت / موسسه:

نوع فعالیت:

نوع مالکیت:

نام و نام خانوادگی مدیر عامل:

آدرس، شماره تلفن و شماره فاکس شرکت / موسسه:

میزان و نوع ارز مورد تقاضا:

نام و مشخصات دریافت کننده ارز:

آدرس و یا شماره حساب دریافت کننده ارز:

علت درخواست خرید و انتقال ارز:

امضاء

هویت متقاضی توسط اینجانب ..... احراز گردید.

امضاء مجاز شعبه

شماره: ۶۰/۱۰۲۲
تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

«پیوست شماره ۳»

«بسم الله تعالى»

فرم درخواست مربوط به اشخاص حقیقی متقاضی خریدارز

نام و نام خانوادگی متقاضی: نام پدر:

شماره و محل صدور شناسنامه یا گذرنامه: شغل:

آدرس و شماره تلفن محل کار:

آدرس و شماره تلفن محل اقامت:

میزان و نوع ارز مورد تقاضا:

نام و مشخصات دریافت کننده ارز:

آدرس و یا شماره حساب دریافت کننده ارز:

علت درخواست خرید و انتقال ارز:

امضاء

هویت متقاضی توسط اینجانب ..... احراز گردید.

امضاء مجاز شعبه

«پیوست شماره ۴»

«درخواست گشایش حساب ارزی»

«مخصوص وزارت خانه‌ها، سازمانهای دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی،
نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای ملی شده تحت پوشش»

۱- مشخصات متقاضی:

موضوع فعالیت: •

نوع دستگاه: •

وزارت خانه شرکت دولتی موسسه دولتی نهاد عمومی غیردولتی

سایر - شرح دهدید

مجوز تاسیس: •

پایان سال مالی دستگاه متقاضی: •

آدرس کامل متقاضی: •

۲- مشخصات حساب:

نوع حساب ارزی موردد درخواست: •

دیداری مدت دار سایر - توضیح داده شود

نوع ارز: •

نام بانک و شعبه (در صورتی که بانک خارج از کشور باشد به لاتین تایپ شود): •

آدرس کامل بانک: •

• شماره و تاریخ موافقتنامه اداره کل خزانه وزارت امور اقتصادی و دارائی:

• شرح وجودی که به حساب واریز می شود (حتی امکان طبقه بندی شود):

• شرح وجودی که از حساب برداشت می شود (حتی امکان طبقه بندی شود):

• طول دوره موردنیاز برای استفاده از حساب ارزی:

• چنانچه حساب موردد درخواست نزد یکی از بانکهای خارج از کشور گشایش شود دلایل لزوم گشایش حساب در خارج از کشور را ذکر فرمائید:

❖ توضیح: در صورت لزوم برای پاسخ به سوالات و توضیحات اضافی از طریق الصاق برگ اضافی اقدام فرمائید.
مدارک زیر به ضمیمه تقدیم می شود:

۱) فتوکپی مصدق اساسنامه دستگاه متقاضی.

۲) فتوکپی موافقتنامه اداره کل خزانه وزارت امور اقتصادی و دارائی.

محل امضاء و مهر دستگاه متقاضی:

«تعهدنامه»

بدینویسیله متفاوضی در قبال بانک مرکزی قبول و تعهد می‌نماید:

- ۱- هرگونه تغییر در اطلاعات مذکور در بند ۲ ظهر این فرم پس از اعلام به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اخذ مجوز امکانپذیراست.
- ۲- اطلاعات مندرج در این فرم و تغییرات بعدی را به اطلاع حسابرسان خود رسانده و درقرارداد حسابرسی سالانه، حسابرسان را ملزم به رسیدگی و انطباق عملکرد حساب با شرایط موردنسبت بانک مرکزی نماید.
- ۳- از حساب ارزی صرفاً برای موارد مندرج در این فرم استفاده شود.
- ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند بنایه صلاححید و تشخیص خود مجوزهای صادره قبلی را عنداللزوم لغو نماید.
- ۵- چنانچه مجوز بانک مرکزی بطورموقت و برای زمان محدود صادر شده باشد، پس از پایان دوره، گزارش خلاصه‌ای از عملیات حساب به بانک ارائه و نسبت به مسدودنمودن اقدام نماید.
- ۶- بموجب درخواست کتبی از بانک گشایش کننده حساب درخواست نماید که اطلاعات موردنیاز بانک مرکزی در رابطه با حساب را عنداللزوم در اختیار بانک قرار دهد.

اینجانبان که حسب اساسنامه شرکت و پست سازمانی دارای حق امضاء استاد تعهد آور شرکت می‌باشیم با آگاهی کامل از الزامات قانونی ضمن تأیید صحت اطلاعات مندرج در این فرم اعلام می‌داریم که عدم رعایت شرایط فوق توسط متفاوضی به منزله لغو مجوز صادره بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و به همین جهت آن را امضاء می‌کنیم.

محل امضاء و مهر دستگاه متفاوضی:

تاریخ